



Dignitas Infinita: ‘Abortus, oorlog, geslachtsverandering, armoede aanvallen op menselijke waardigheid’

Katholiek Nieuwsblad, 8 april 2024

door Cindy Wooden

Christen zijn betekent de menselijke waardigheid verdedigen, en dat houdt ook in dat je je moet verzetten tegen abortus, de doodstraf, geslachtsveranderingsoperaties, oorlog, seksueel misbruik en mensenhandel. Dat stelt het Dicasterie voor de Geloofsleer in een nieuw verschenen document over de menselijke waardigheid.

“We kunnen geloof niet scheiden van de verdediging van de menselijke waardigheid, evangelisatie niet van de bevordering van een waardig leven en spiritualiteit niet van de toewijding aan de waardigheid van ieder mens”, schrijft kardinaal Víctor Manuel Fernández, prefect van het dicasterie, in de inleiding van het document.

De verklaring, Dignitas Infinita (‘Oneindige waardigheid’), werd op 8 april gepubliceerd.

Paus wilde aanvullingen

Kardinaal Fernández bevestigt berichten dat een verklaring over menselijke waardigheid en bio-ethische kwesties – zoals abortus, euthanasie en draagmoederschap – halverwege 2023 was goedgekeurd door leden van het dicasterie, maar dat paus Franciscus had gevraagd om aanvullingen om “onderwerpen te benadrukken die nauw verbonden zijn met het thema waardigheid, zoals armoede, de situatie van migranten, geweld tegen vrouwen, mensenhandel, oorlog en andere thema’s”.

In februari keurden de kardinalen en bisschoppen die lid zijn van het dicasterie het bijgewerkte ontwerp van het document goed en eind maart gaf paus Franciscus zijn goedkeuring en opdracht tot publicatie, aldus kardinaal Fernández.

‘Ernst en centraliteit van het thema’

Met zijn vijf jaar durende voorbereiding, schrijft hij, “weerspiegelt het document dat voor ons ligt de ernst en centraliteit van het thema waardigheid in het christelijke denken.”

Het document schaaft de doodstraf onder schendingen van “de onvervreembare waardigheid van elke persoon, ongeacht de omstandigheden” en roept op tot respect voor de waardigheid van mensen die gevangen zitten.



Tegen homodiscriminatie en 'gendertheorie'

In de verklaring wordt discriminatie van lhbt'ers veroordeeld en in het bijzonder situaties waarin mensen "uitsluitend vanwege hun seksuele geaardheid worden opgesloten, gemarteld en zelfs beroofd van het leven".

Maar het veroordeelt ook de "gendertheorie" als "extreem gevaarlijk omdat het verschillen teniet doet in zijn claim om iedereen gelijk te maken".

'Samenleving zonder seksuele verschillen'

De katholieke Kerk, aldus de verklaring, leert dat "het menselijk leven in al zijn dimensies, zowel fysiek als spiritueel, een geschenk van God is. Dit geschenk moet met dankbaarheid worden aanvaard en in dienst worden gesteld van het goede."

Met een verwijzing naar paus Franciscus' exhortatie *Amoris Laetitia*, stelt de verklaring dat de genderideologie "een samenleving zonder seksuele verschillen voor ogen heeft en daarmee de antropologische basis van het gezin elimineert."

Geslachtsverandering

Ook geslachtsveranderende ingrepen vormen volgens het document een bedreiging voor "de unieke waardigheid die de persoon heeft ontvangen vanaf het moment van conceptie".

Dit sluit echter niet de mogelijkheid uit "dat een persoon met genitale afwijkingen die al duidelijk zijn bij de geboorte of die zich later ontwikkelen, ervoor kunnen kiezen om hulp te krijgen van professionals in de gezondheidszorg om deze afwijkingen op te lossen."

Veranderend taalgebruik

Het Vaticaan waarschuwt ook voor de implicaties van het veranderen van taal over menselijke waardigheid, en noemt als voorbeeld diegenen die de uitdrukkingen "persoonlijke waardigheid" of "de rechten van de persoon" voorstellen in plaats van "menselijke waardigheid".

In veel gevallen wordt "een 'persoon' alleen begrepen als 'iemand die in staat is om te redeneren'. Ze stellen dan dat waardigheid en rechten worden afgeleid uit de individuele capaciteit voor kennis en vrijheid, die niet alle mensen bezitten. Zo zou, volgens hen, het ongebooren kind geen persoonlijke waardigheid hebben, net zomin als een oudere persoon die afhankelijk is van anderen, of een individu met een geestelijke handicap."

De katholieke Kerk daarentegen "staat erop dat de waardigheid van elke menselijke persoon, juist omdat ze intrinsiek is, onder alle omstandigheden blijft bestaan."



Abortus

De acceptatie van abortus, zegt de Kerk, “is een veelzeggend teken van een uiterst gevaarlijke crisis van het morele verstand, dat steeds minder in staat is om onderscheid te maken tussen goed en kwaad, zelfs wanneer het fundamentele recht op leven op het spel staat”.

“Geplande abortus is het opzettelijk en rechtstreeks doden, op welke manier dan ook, van een menselijk wezen in de beginfase van zijn of haar bestaan, dat zich uitstrekt van de conceptie tot de geboorte”, staat er.

Draagmoederschap

Het document herhaalt ook de oproep van paus Franciscus voor een wereldwijd verbod op draagmoederschap, dat volgens hem “een ernstige schending is van de waardigheid van de vrouw en het kind, gebaseerd op de uitbuiting van situaties van materiële behoeften van de moeder”.

Draagmoederschap, aldus de paus, verandert de legitieme wens van een koppel om een kind te krijgen in “een ‘recht op een kind’ dat de waardigheid van dat kind als ontvanger van het geschenk van het leven niet respecteert.”

Armoede, oorlog en migratie

Extreme armoede, de marginalisatie van mensen met een handicap, gewelddadige online aanvallen en oorlog schenden ook de menselijke waardigheid, aldus het document.

Hoewel het document het recht van naties erkent om zich te verdedigen tegen een agressor, benadrukt het dat gewapende conflicten “problemen niet zullen oplossen, maar alleen vergroten. Dit punt is nog belangrijker in onze tijd waarin het heel gewoon is geworden dat zoveel onschuldige burgers omkomen buiten de grenzen van een slagveld.”

Over de kwestie van migranten en vluchtelingen zegt het dicasterie dat hoewel “niemand ooit openlijk zal ontkennen dat het mensen zijn”, veel migratiebeleid en populaire houdingen ten opzichte van migranten “kunnen laten zien dat we hen minder waard, minder belangrijk, minder menselijk vinden.”

Euthanasie

De bevordering van euthanasie en hulp bij zelfdoding, aldus de verklaring, “maakt gebruik van een verkeerd begrip van menselijke waardigheid om het concept van waardigheid tegen het leven zelf te keren”.

“Zeker, de waardigheid van mensen die ernstig of terminaal ziek zijn vraagt om alle passende en noodzakelijke inspanningen om hun lijden te verlichten door passende palliatieve zorg en door het vermijden van agressieve behandelingen of disproportionele medische procedures.”



‘Intrinsiek en onvervreemdbaar’

Maar het document benadrukt ook dat “lijden er niet toe leidt dat de zieken hun waardigheid verliezen, die intrinsiek en onvervreemdbaar van hen is”.

Overgenomen met toestemming van Katholiek Nieuwsblad.